

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVO
KËSHILLI GJYQËSOR I KOSOVËS - SUDSKI SAVET KOSOVA - KOSOVO JUDICIAL COUNCIL
PANELI ZGJEDHOR PËR ANKESA DHE PARASHTRESA
IZBORNI PANEL ZA ŽALBE I PREDSTAVKE - ELECTION COMPLAINTS AND APPEALS PANEL

Abr.631/2025

IZBORNI PANEL ZA ŽALBE I PREDSTAVKE (IPŽP), u panelu sastavljenom od sudija, Hidajete Gshi Alaj, predsedavajuća, Ramush Bardiki i Kujtim Pasuli, članovi, odlučujući po žalbi političkog subjekta, Demokratska partija Aškalija (PDAK) - LPB, sa sedište u Opštini Uroševac, podneta protiv političkog subjekta, Partija Aškalija za Integraciju (PAI), sa sedištem u Opštini Uroševac, u vezi sa rezultatima CPR-a za glasove dijaspore putem pošte od datuma 04.03.2025. u 16:09 časova, za Opšte izbore za Skupštinu Republike Kosova održanih 09.02.2025. godine, na sednici panela održanoj 07.03.2025. godine, doneta je sledeća:

ODLUKA

Odbija se neblagovremena žalba Abr.631/2025 od 05.03.2025, koju je podnela politička stranka Demokratska partija Aškalija (PDAK) - LPB, sa sedištem u Opštini Uroševac, protiv političke stranke Partia Aškalija za Integraciju (PAI), sa sedištem u Opštini Uroševac, na rezultate CPR-a za glasove dijaspore putem pošte od 04.03.2025. u 16:09 časova, za Opšte izbore za Skupštinu Republike Kosova održane 09.02.2025.godine.

Obrazloženje

Dana 05.03.2025, IPŽP je primio pritužbu političkog subjekta Demokratska partija Ashkalija (PDAK) - LPB, sa sedištem u Opštini Uroševac, podnetu protiv političkog subjekta Partia Aškalija za Integraciju (PAI), sa sedištem u Opštini Uroševac, sa kojim se tvrdi da politički subjekt PDAK-LPB osporava glasove dijaspore putem pošte za subjekt PAI iz sledećih razloga: orkestracija glasova gde se jasno vidi da su glasani samo dva ili tri kandidata, glasanje u grupama od strane predstavnika PAI, nepoštovanje volje građana utičući direktno na rezultat glasanja kroz preuzimanje ličnih karta, otvaranje e-maila i potvrde od PAI. Politički subjekt PAI i njeni članovi su orkestrirali glasove utičući direktno na glasače, što se može potvrditi uzimajući u obzir glasačke listiće u CIK koji su stigli putem pošte, gde se vidi da su glasani samo kandidati Artan Asllani sa brojem 2 i Besart Jashari sa brojem 4 iz subjekta PAI. IPŽP može preuzeti glasove u centru za brojanje prema mestima glasanja kao što su: VP/06 Istog 3 glasa, VP/08 Klina 3 glasa, VP/09 Kosovo Polje 30 glasa, VP/II Južna Mitrovica 4 glasa, VP/13 Lipjan 12 glasova, VP/15 Obiliq 4 glasa, VP/17 Peć 2 glasa, VP/18 Podujevo 1 glas,

VP/19 Priština 3 glasa. VP/20 Prizren 1 glas, VP/22 Štimlje 6 glasova, VP/25 Uroševac 45 glasova. VP/26 Vitina 1 glas, VP/27 Vučitrn 4 glasa. Podnosilac pritužbe je takođe naglasio da je i za kandidata Etem Arifija sa brojem 1 došlo do orkestracije glasova građana koji žive u Nemačkoj i koji potiču iz gradova Kosova Lipjan i Štimlje. Glasovi su orkestrirani na ovaj način, kao što su preuzimanje lične karte, otvaranje e-maila i potvrde od Etem Arifija i glasanje u grupi. VP/13 Lipjan 55 glasova, VP/22 Štimlje 26 glasova, VP/25 Uroševac 11 glasova.

U žalbi su naglasili da, osim ove forme oštećenja, sada ih brine i to što su oštećeni i glasanjem iz dijaspore, jer dokazi koje su prikupili jasno pokazuju da ovde imamo posla sa manipulacijom birača iz dijaspore, uzimanjem njihovih ličnih karata i registracijom na njihovim uređajima, otvaranjem e-maila za njih (što je učinilo vlasnike potvrda) i glasanjem njihovih glasova bez njihovog znanja. A to se nesumnjivo ne može nazvati drugačije osim orkestracijom glasova. Objašnjenje za IPŽP dele na sledeći način: Etem Arifi je tražio lične karte na društvenoj mreži da bi ih registrovao kao birače, a za to imaju dokaz u vidu videa, i neverovatno je da upravo Etem Arifi ima 170 glasova putem pošte i da su to glasovi tipa kakve predstavljamo kroz video dokaz. Druga stvar se odnosi na video dokaz koji možete pronaći u prilogu, gde se jasno vidi (dok se glasa kandidat 2 (Artan Asllani) i kandidat 4 (Besart Jashari) i ova forma glasanja u rezultatima dijaspore se poklapa i ima više od 105 glasova. Da bi potvrdili svoje tvrdnje kao politički subjekt koalicije PDAK-LPB, imamo posla sa manipulacijom volje birača od strane PAI, odnosno činjenicom da ti birači nisu glasali uopšte ili nisu izrazili svoje mišljenje ni o političkom subjektu ni o kandidatima koji su orkestrirali glasove, kao dokaz imaju imena i prezimena nekih od njih koji žive u dijaspori, poreklom iz Kosova, koji su bili manipulirani od strane PAI, a tužilaštvo je započelo istragu. Pored toga, imamo i audio snimke i video gde oni jasno pokazuju da su poslali lične karte, ili su im uzeli lične karte, otvorili su im e-mail od strane PAI i oni uopšte nisu učestvovali u procesu glasanja. Stoga, sa brojanjem orkestriranih glasova, koalicija PDAK-LPB se preokreće i PAI izlazi kao najviše glasana stranka, menja se volja građana zajednice Aškalija jer se takmičimo za garantovano mesto u parlamentu Republike Kosova. U vezi sa sumnjama o izvršenju krivičnih dela koja se odnose na izbore i glasanje, podneli smo i krivičnu prijavu, koju prilažemo ovoj žalbi, a tužilaštvo je započelo istragu slučaja.

Podnosilac žalbe traži od IPŽP-a da poništi 211 glasova PAI poštom iz dijaspore.

Podnosilac žalbe je takođe priložio dokaze o osnovanosti njegove žalbe, kao što su: snimak Etema Arifija koji traži lične karte za birače dijaspore, Video kako se bira samo kandidati br. 2 Artan Asllani i br. 4 Besart Jashari u grupaciji u dijaspori gde je video objavljena i u medijima na Kosovu, Svedočenje iz videa svedokinje Sanije Irle koja svedoči da su im oduzeli lične karte svih članova njihove porodice i da su bili manipulirani i orkestrirani za glasove, Audio snimak na kojem su im oduzeli ličnu kartu i osoba nije znala iz kog razloga daje ličnu kartu i nije imala nikakav e-mail, Audio snimak jedne građanke iz Nemačke koja živi u Uroševcu gde govori da su kandidati br. 2 Artan Asllani i br. 4 Besart Jashari došli u njenu kuću u Nemačkoj i uzeli nekoliko porodica sa velikim brojem njih i skupili su lične karte da bi ih registrovali kao glasače i orkestrirali glasove, međutim nisu priložili krivičnu prijavu na koju se pozivaju u žalbi.

U odgovoru na žalbu od CIK-a se naglašava da strana koja se žali nije dovoljno precizno navela činjenično stanje, da nisu specificirani razlozi za kršenje procesa rada - upravljanja brojanjem

u CPR-u, neslaganja sa nekim dokumentima kao što su akreditovani posmatrači, Obrasci rezultata političkih subjekata itd., već rezultati glasova dijaspore. Stoga, tvrdnje o rezultatima CPR-a za glasove dijaspore putem pošte od 04.03.2025. u 16:09, nisu osnovane, jer to nije objava konačnih rezultata, već su to obrasci rezultata popunjeni u CPR-u od strane timova za brojanje, a svi zainteresovani su mogli da vide svako izlaganje glasačkih listića na kamerama i rezultate svakog glasačkog listića putem pošte i glasačkog listića u diplomatskim predstavništvima, s ciljem povećanja potpune transparentnosti prebrojavanja glasova u CPR-u.

Konačne rezultate izbornog procesa objavljuje CIK nakon prebrojavanja svih glasačkih listića sa redovnih biračkih mesta; glasački listići sa uslovnog glasanja; glasački listići sa glasanja lica sa posebnim potrebama; glasački listići sa glasanja van Kosova; odlučivanje o eventualnim žalbama IPŽP-a i Vrhovnog suda i da nakon okončanja svih postupaka u CPR, na objavljeni rezultat mogu da se žale politički subjekti i kandidati koji imaju potraživanja u vezi sa prebrojavanjem svojih glasova.

Dakle, pozivajući se na član 106. stav 3. Zakona br. 08/L-228 o opštim izborima u Republici Kosovo, u trenutku objavljivanja konačnih rezultata od strane 1 CIK-a, „Fizičko ili pravno lice, čija su zakonska prava povređena odlukom CIK-a, u vezi sa objavljivanjem konačnih rezultata izbora, može podneti žalbu za IPŽP u roku od 4 sata od 8 sati od saopštenja“.

Na osnovu zakonskih odredbi Zakona br. 08/ L-228 za Opšte izbore u Republici Kosovo, odnosno članom 119 ZOI je određeno da: IPŽP odlučuje o svim žalbama na odluke CIK-a, izričito definisane ovim zakonom, u članovima 27,6, 39,3, 41.546, 51,4, 548, 69,7, 7715, 80,3, 942, 983, 100,3, 102,1, 103,4 i članu 1051.

Iz tumačenja zakonskih odredbi Zakon br. 08/ L-228 za Opšte izbore u Republike Kosovo i Zakonom br. 03/ L-072 za lokalne izbore u Republici Kosovo, nijednom zakonskom odredbom nije predviđeno da se na rezultate ovakve prirode CIK-a koji su kompletirani u CPR-u može uložiti žalba, oni ne spadaju u kategoriju odluka CIK-a na koje se može uložiti žalba IPŽP-u.

Polazeći od svih razloga iznetih u ovom odgovoru, tvrdnje strane koja se žali nemaju nikakvu pravnu osnovu i nisu potkrijepljene nijednim jasnim i uverljivim dokazom. Štaviše, navedena žalba se smatra nedozvoljenom, jer ne spada u kategoriju odluka CIK-a koje se mogu žaliti IPŽP-u.

Što se tiče tvrdnji o orkestraciji glasanja gde je jasno da su glasala samo dva ili tri kandidata, glasanje u grupama od strane predstavnika PAI i nepoštovanje volje građana koja direktno utiče na rezultat glasanja, a vezano za krivičnu prijavu podnetu tužilaštvu, CIK nema nadležnost da se meša u postupke istražnih organa. Međutim, ako se to zatraži, CIK je spreman da sarađuje i pruži sve neophodne informacije u skladu sa zakonima na snazi.

Dakle, na osnovu svih gore navedenih razloga, kao i zakonskih odredbi Zakona br. 08/L-228 o Opštim izborima u Republici Kosovo, član 119 stav 3, tražimo od Izbornog panela za žalbe i predstavke (IPŽP) da odbaci tužbe podnosioca žalbe kao nedozvoljene.

Nakon procene žalbe, panel zaključuje da:

- Žalba je neblagovremena.

U ovom slučaju, uvidom u spise predmeta, utvrđuje se da je podnosilac pritužbe podneo pritužbu IPŽP-u od 05.03.2025. godine, u kojoj se tvrdi da politički subjekt PDAK-LPB osporava glasove dijaspore za subjekt PAI iz ovih razloga, evidentiranje glasova gde je jasno da su glasanjem dva ili tri kandidata glasali samo u dve ili tri grupe kandidata. PAI, nepoštovanje volje građanina koji direktno utiče na rezultat glasanja kroz dobijanje lične karte, otvaranje mejla i prijem od PAI. Politički subjekt PAI i njegovi članovi orkestrirali su glasanje direktnim uticajem na birače, a to se može dokazati uzimanjem za osnovu glasačkih listića u CIK-u koji su došli preko pošte gde se vidi da su samo kandidati Artana Asllania sa br. 2 i Besart Jašari br. 4 iz predmeta PAI. Iz odgovora na pritužbu CIK-a, u kojem se ističe da podnosilac žalbe nije dovoljno precizirao činjenično stanje, razloge za kršenje radnog administrativnog procesa prebrojavanja u CPR-u, nekompatibilnosti bilo kog dokumenta kao što su akreditovani posmatrači, obrasci rezultata političkih subjekata i sl., već rezultati glasova dijaspore. Dakle, tvrdnje o rezultatima CPR-a, za glasove dijaspore pristigli poštom 04.03.2025, u 16:09 časova, ne stoje, jer ovo nisu saopštenja konačnih rezultata, već su ovo obrasci za rezultate koje popunjavaju u CPC-u ekipe za brojanje i svi zainteresovani su imali mogućnost da vide svaku ekspoziciju glasačkih listića na kamerama i rezultate svakog glasačkog listića poslatog poštom, kao i glasačkog listića u diplomatskim predstavništvima, s ciljem da se poveća potpuna transparentnost brojanja glasova u CPR-u. Panel ocenjuje da, iz sadržaja žalbe, proizlazi da se pritužbe odnose na nepravilnosti koje su se dogodile od datuma registracije glasača van Kosova i glasanja u grupama, zbog čega se zaključuje da je žalba podneta nakon zakonskog roka za podnošenje žalbe.

Prema odredbi člana 119, stav 1 Zakona o izborima, predviđeno je da: "Osoba koja ima pravni interes u vezi sa pitanjem unutar nadležnosti IPŽP-a, ili čija su prava povređena u vezi sa izbornim procesom regulisanim ovim zakonom ili izbornim pravilima, može podneti žalbu IPŽP-u u roku od četrdeset osam (48) sati od trenutka zatvaranja biračkog mesta, a IPŽP odlučuje o žalbi u roku od devedeset šest (96) sati od njenog podnošenja." U konkretnom slučaju, rok za podnošenje žalbe je 48 sati od nastanka navodne povrede, u vezi sa nepravilnostima za koje strana koja se žali tvrdi da su povezane sa orkestracijom glasova, grupnim glasanjem od strane predstavnika PAI-a, nepoštovanjem volje građanina utičući direktno na rezultat glasanja kroz uzimanje lične karte, otvaranje e-maila i potvrde od PAI-a. Ovaj period se rezultuje da je od avgusta 2024. do decembra 2024. godine, a dan glasanja je 08.02.2025, dok je žalba podneta IPŽP-u 05.03.2025, što znači da je žalba podneta nakon propisanog zakonskog roka.

O Prema odredbi člana 13, stav 3, podstav 3.3 Pravilnika br. 01/2024 o postupcima podnošenja i odlučivanja o žalbama IPŽP-a, jasno se predviđa da: "IPŽP odbacuje žalbu kada oceni da ona ne ispunjava zahteve ZOI-a i ovog pravilnika za razmatranje", dok podstav 3.3 predviđa da: "nije dostavljena u zakonom predviđenom roku", stoga, u vezi sa gore pomenutom žalbom, Panel je odlučio da je odbaci kao neblagovremenu.

Stoga je, iz gore navedenih razloga, a u smislu člana 118.1 ZOI i 13.3 Uredbe br. 01/2024 o postupku za podnošenje i rešavanje prigovora IPŽP-a, panel odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

Izborni panel za žalbe i predstavke

Abr.631/2025 od 07.03.2025.godine

Predsedavajuća panela

Hidaiate Gashi Alaj

Pravni savet: Protiv ovog rešenja dozvoljena je žalba u skladu sa članom 118. stav 4. ZOI, u Vrhovnom sudu Kosova, u roku od četrdeset osam (48) sati od momenta prijema ove odluke.